

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZEGED, BOLDOGASSZONY-SUGÁRUT 4. SZÁM
A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 144.— K negyedévre 36.— K
fél évre 72.— K egy hónapra 12.— K
Egyes szám ára 60 fillér.

Nyomda:
SZEGED, PETŐFI SÁNDOR-SUGÁRUT 1. SZÁM
A nyomda telefonja: 16-34.

Szeged, 1920

IX. évfolyam 9. szám.

Kedd, január 13.

A románok letartóztatták a Legfőbb Antant-tanács aradi bizottságát.

Budapest, január 12. (M. T. I.) Az U. N. Párisba kiküldött tudósítójának szikratávirata. Január 9. 8 óra 30 perc.) A L'Oeuvre mai száma genfi tudósítójának szenzációs híradását közli: Az aradi román katonai parancsnok letartóztatta a Legfőbb Antant-tanács által Aradra küldött tiszti bizottságot, amely az ottani internáltak táborában a magyarokkal elkövetett atrocitásokat volt hivatva megvizsgálni. Az antant-bizottság Aradon súlyos sérelmeket állapítván meg, szigorú felszólamlást intézett a román parancsnokhoz, aki erre elrendelte a bizottság valamennyi tagjának azonnal való letartóztatását. Ez az eset — írja a L'Oeuvre — merész kihívás a Legfőbb Antant-tanácsal szemben és durva megsértése a diplomáciai immunitásnak.

Az eseményeket élénken kommentálták antant körökben.

A L'Oeuvre egyébként szimpátiával emlékszik meg gróf Apponyiról, erősen magyarérzelműs azt írja, hogy a háborúba Magyarország csak akkor ment bele, mikor az már elkerülhetetlen volt. Az egész párisi sajtó élénken kommentálja a magyar béke delegáció megérkezését, az egyes orgánumok az eddig velünk szemben elfoglalt álláspontjának megfelelő árnyalatokkal. A hangban is kifejezésre jut bizonyos megértés. A békeszerződés tervezetének szövege egy hétnél hamarabb aligha kerül átadásra, mert a jóvátételi bizottság még nem állapodott meg a szövegezésben.

P. Ábrahám Dezső Szegeden.

— Az államtitkár programbeszéde. —

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délelőtt 11 órára volt kitűzve a 48-as függetlenségi Kossuth-párt képviselőjelölti üggyűlése a városháza közgyűlési termében. Az üggyűlés azonban csak jóval féltilzenkettő után kezdődhetett, mert a teremben előzőleg a paprikatermelők szövetkezete tartott alakuló ülést. A közgyűlési terem a hosszas várakoztatás után is zsúffolt lett. A karzatokon alig lehetett mozogni. Az üggyűlés külső képe is dokumentálta azt, hogy Szegeden nagy súlya van a függetlenségi és 48-as eszméknek, amelyek egészségesen fejezik ki minden magyar sovén vágyát, álmát, faj-, vallás- és osztálykülönbség nélkül.

A gyűlésen, amely valóban imponálóan folyt le, egyes állandóan zavart keltő elemek kellemtelenkedni próbáltak. A gyűlés elején ugyanis különféle röpcédulákat dobáltak le a karzatokról, amelyek a munkásokhoz szóltak. Dr. Becsey Károly, a bizottsági terem ajtójában megjelent, a középső karzatról kiáltások hangzottak:

— Éljen a Nemzeti Tanács! Éljen dr. Dobay!
Dr. Becsey mielőtt beszédre kezdett volna, felhívta a jelenlevő, más politikai nézetű polgárokat, hogy tartózkodjanak a hangos tüntetéstől és rendzavarástól, mert egy új kormányrendelet súlyos büntetést mér azokra, akik a törvényesen bejelentett gyűléseken zavarokat idéznek elő. Ezután az üggyűlés különös incidens nélkül folyt le.

P. Ábrahám Dezső belügyi államtitkár a választók percekig tartó lelkes tüntetéssel fogadták. A női szavazók megjelenése különös érdekességet kölcsönzött az üggyűlésnek.

Dr. Becsey Károly, a gyűlés elnöke megnyitóbeszédében a következőket mondotta:

Azt hittük egy évvel ezelőtt, amikor a háború beszünt, hogy talán elkövetkezik ránk az áldásos béke ideje, hogy talán megkezdhetjük ennek a szerencsétlen országnak ujjaépítését, lerakhatjuk azokat az alapokat, amelyeken a jövő századokra kihatóan felemelhetjük Magyarországot nagy épületét. Sajnálatosul kell tapasztalunk, hogy még most is a munkánkhoz a kezdő idejében vagyunk. A győző hatalmak most fogadják a magyar békeküldöttséget, amelynek át fogják adni a békefelteteleket.

Ma, amidőn az ország közönségének a körül

a zászló körül kellene csoportosulnia, amely a legősi, a legmagyarabb, amelyre az országuk függetlensége, szabadsága és önállósága volt és van felírva ma is, akkor azt látjuk, hogy új, hangzatos jelszavak a megértést megbontják, újabb olyan pártok keletkeznek, amelyek osztályérdekeket képviselnek és amelyek ellenkeznek a hagyományos szabadelvű gondolattal és a demokratikus fejlődésnek irányát akarják a maga rendes kerékvágásából kizökkenteni.

Itt Szegeden az ősi hagyományos függetlenségi párt sorait is megbontani iparkodtak egyes újabb pártok, pedig olyan tiszta, becsületes és hazafias programja nincs egy pártnak sem, mint a mi pártunknak. Akinek hite van és szereti a hazáját, az a mi lobogónk mellé áll és amellet fog kitartani. Kitarthat annál is inkább, mert ez a nemzeti város olyan kiváló egyéniséget kíván megnyerni arra, hogy a nemzetgyűlésben képviselje, aki nemcsak az országnak díszére válik és vált már eddig is és aki eddig is a függetlenségi politikának volt mindig előelőharcosa, hanem olyan jelöltet állít, aki ennek a városnak jövő boldogulására, előhaladására az ő nagy tudásával és tehetségével a város közönségének mindig rendelkezésére fog állani.

Ezután felkérte Lantos Béla, Soós Lajos és Vass András választópolgárokat, hogy P. Ábrahám Dezső képviselőjelöltet az üggyűlésen való megjelenésre kérjék fel.

P. Ábrahám Dezső közönséges utiruhában jelent meg, mivel — mint maga is mondotta — munkából jött és egész éjjel autón utazott, csak hogy a szegedi jelölt-gyűlésen megjelenhessen. Tapssal, éljenzéssel sűrűn megszakított programbeszéde a következő:

(A programbeszéd.)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A legelső szó, amit önökhöz mondhatok, a hála és a köszönet szava. Ezt talán előbb is meg kellett volna tennem azokért a nagy szolgálatokért, amiket Szeged város közönsége, Szeged népe — mint Kossuth mondotta — nemzetünk büszkesége tett a nagy idők nagy perceiben, abban az időben, amelynek világtörténelmi jelentőségét most talán nem tudjuk még kellően méltatni,

de azt hiszem, hogy az igazságos történelem és kritika kellő megvilágításba fog helyezni. Hogy a szegedi volt kormányának nem sikerült így felmenni Budapestre, mint azt tervbe vettük, nem azt jelentette, mintha gyengék lettünk volna. Ennek erős és itt nem részletezhető külpolitikai okai és akadályai voltak, azonban Szeged mindig az a ragyogó fáklya, az a biztató, világítótorony volt a nemzet zivataros tengerében, amelyre a kommunizmus folytán sokat szenvedő Magyarország mindig reménységgel tekinthetett és a szegedi nemzeti kormány és az önkéntes áldozatkészlete működött közre abban, hogy a bolsevizmus olyan hamar, bár fájdalom, nem elég hamar, letört.

Meg kell állapítanom bizonyos tényeket. Mikor a szegedi kormány felment Budapestre, annak jelentőségét odafönn is kellőképpen honorálták. Többek között akkor engem a Friedrich-kormányba arra illetékes tényező miniszteri tárca vállalására kértek fel, én azonban, látván a még kellően ki nem alakult helyzetet, nem kívántam résztvenni a kormányzatban. Másrészt nem kívántam megakadályozni a kibontakozást csekély személyem esetleges érvényesítésével.

Hogy a mai kormányzatban mégis politikai missziót, állást vállaltam, ennek megint megvan a maga oka és előzménye. Higgyék el nekem, hogy soha Magyarországon, de talán a világon nem történt még meg, hogy egy volt miniszterelnök államtitkári pozícióba menjen vissza, de amint előbb nem kívántam egyéni ambíciókat érvényesíteni, úgy előttem állt az a kötelességérzet, hogy legyen a kormányzatban legalább egy olyan tag, aki általános politikát kíván minden irányban szem előtt tartani s különösen a függetlenségi elveknek legyen képviselője a kormányzatban.

(A függetlenségi és 48-as program.)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Azt mondhatják önök, hogy mit keres ez az ur itt az elavult függetlenségi és 48-as politikával? A szegediekimnek tartoztam azzal, hogy körükben megjelenjek. Tartoztam azzal, hogy kibontsam a függetlenségi lobogót. Hogy ez a vállalkozás az én győzelmemet hozza-e meg, arra nézve sine ira et studio megmondhatom, nem fogom rossz néven venni, ha az önök kitartó támogatása nem járna a kívánt eredménnyel.

Azt mondhatnák, hogy mit keres ez az ember itt ezzel a programmal? Hisz ez egy Csipkerózsika, egy alvajáró. Hiszen mi megosztottunk Magyarországon keresztények és zsidók, kis-, nagy- és még nagyobb gazdák, kis- és nagy kereskedők, tisztviselők és más mindenféle társadalmi és osztálytagozódás, itt egy elavult pártnak a visszatérő kísértete jelentkezik a függetlenségi párt lobogóját tartva kezében!

Talán ez a kérdés jogosult, mert most máról holnapra pártok, hangulatok alakulnak ki, elismerem, hogy bizonyos jogos elkeseredés kifejezéséért. Azonban a függetlenségi párt nem máról-holnapra keletkezett, nem is 48-ban, nem is hetvenesztendő, hanem a nemzetnek évszázados, sőt többet mondok, évezredek lelkületében gyökeredzik. Épen ez a nagy mult garancia arra, hogy annak nagy jövője is legyen! Ezt nem lehet máról-holnapra a föld színéről eltörölni, benne gyökeredzik az a nép lelkében, a nemzet ujjaéledésének és naggyátételének szükséglete ez.

Igaz, hogy most már függetlenek vagyunk, fájdalom annyira, hogy nemcsak függetlenek,